

Brytyjskie święta

24 grudnia 2010

Father Christmas, skarpetki przy kominku, ostrokrzew, śpiewanie kolęd na ulicy, świąteczne krakersy, a nierzadko także wielkie zakupy w drugi dzień świąt – tym razem opowiemy co nieco o tym jak świętuje się Boże Narodzenie w Wielkiej Brytanii.

CHRISTMAS EVE – WIGILIJNY WIECZÓR

Świąteczny czas rozpoczyna się po zachodzie słońca w wigilijny wieczór (Christmas Eve, Christmas Evening). Dzieci zawieszają wtedy przy kominku lub nad łóżkiem skarpety (stocking) na prezenty i przygotowują dla Mikołaja (Father Christmas, Santa Claus) mince pies (ciastka z nadzieniem z suszonych owoców) i kieliszek brandy, a jego reniferom – marchewkę. Starsi często spędzają ten wieczór w pubach i na zabawach, które kończą się w okolicach północy.

Skąd wziął się pomysł ze skarpetami? Podobno pewnego razu Mikołajowi schodzącemu przez komin wypadły z kieszeni monety i gdyby nie, susząca się w kominie skarpetka, spadłyby do popiołu. W ten sposób wieszanie skarpet stało się pomysłem na „złapanie” prezentu. Co ciekawe, przed rokiem 1880 Mikołaj zwykle prezentowany był jako dziadek w zielonym płaszczu. Nowy

– czerwony mikołajowy image, choć pojawiał się już wcześniej, przyjął się na dobre po roku 1930 za sprawą wizerunku promowanego przez koncern Coca Cola.

W wigilijny wieczór dzieci z rodzicami tradycyjnie udają się do kościoła na śpiewanie kolęd (carols). W okresie świątecznym popularne jest także śpiewanie kolęd na ulicy (tzw. caroling) – zwyczaj, którego historia sięga czasów średniowiecza, kiedy to w Wielkiej Brytanii żebracy, prosząc o jedzenie bądź pieniądze, wędrowali ulicami śpiewając piosenki, a nierzadko także tańcząc. Z czasem słowo „carol” zaczęto wiązać przede wszystkim ze świątecznymi piosenkami. Tradycyjny okres śpiewania kolęd to czas od 21 grudnia do poranka pierwszego dnia świąt (25 grudnia). Często zdarza się jeszcze, że grupy kołędowników chodzą od domu do domu zbierając pieniądze na cele charytatywne.

CHRISTMAS DAY – PIERWSZY DZIEŃ ŚWIĄT

Christmas Day to pierwszy dzień świąt (25 grudnia). Ulubiony dzień wszystkich dzieci, które rano – jeszcze przed śniadaniem – pędzą sprawdzić co też Father Christmas zostawił im w skarpetach bądź pod choinką.

Ważnym punktem tego dnia jest wystawny rodzinny obiad. Spotkaniom z rodziną i przyjaciółmi towarzyszy często otwieranie Christmas crackers – papierowych tub skręconych po obu stronach i przypominających duże cukierki. Dwie osoby ciągną tubę z dwóch stron i gdy ta się przerywa, wypada z niej zawartość – papierowa korona, żarcik i niewielki prezent (zawartość i jej jakość zależą oczywiście od ceny krakersów). Tradycyjnie powinno się zebrać gości i skrzyżować dłonie trzymające krakersy, tak by utworzyć krakersowe koło. Trzymając jednego krakersa w prawej dłoni każdy ciągnie w ten sposób drugiego lewą. Historia świątecznych krakersów sięga połowy XIX wieku.

Nieodzownym elementem Christmas Day jest uroczyste

przemówienie Królowej o 15:00, nadawane przez radio i telewizję. Zwyczaj ten zapoczątkował król Grzegorz V w 1932 roku.

BOXING DAY – DRUGI DZIEŃ ŚWIAT

W tym dniu Wielką Brytanię ogarnia szal zakupowy i masowa obniżka cen we wszystkich sklepach. Brytyjczycy całymi rodzinami wybierają się na zakupy. Takie szaleństwo trwa do Nowego Roku a coraz częściej zdarza się, że dłużej. Jednak, żeby załapać największe okazje cenowe, Brytyjczycy potrafią koczować już w nocy przed upatrzonymi sklepami. Ten zwyczaj rozlewa się już w sumie na cały świat – widoczny ślad globalizacji...

Warto też dodać, że w Wielkiej Brytanii, jeśli zdarzy się, że dni świąteczne wypadną podczas weekendu, każdy następny dzień jest dodatkowo wolny. W tym roku takie dni wolne wypadają 27 oraz 28 grudnia.

Opracowanie: Piotr Dobroniak

Zdjęcie: [Angelo Amboldi](#)

Źródło: [eLondyn](#)